

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

18 мая 2012 года, № 10 (2069)

СВЯТЫ

Перамога ў сэрцы кожнага

Свята «Перамога ў сэрцы кожнага», прысвечанае Дню Перамогі, прайшло 8 мая ў Беларускам дзяржаўным універсітэце.

На ўрачысты мітынг у 12 гадзін ва ўнутраным дварыку БДУ сабраліся студэнты і супрацоўнікі, сюды ж універсітэцкім транспартам прыбылі і галоўныя героі ўрачыстасці – ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, якіх у гэты раз было каля 30 чалавек.

Ветэранаў сардэчна павіншавалі і падзякавалі ім за мужнасць рэктар акадэмік Сяргей Абламейка, старшыня савета ветэранаў БДУ прафесар Мікалай Юрчук, а таксама прадстаўнікі царквы і моладзевых арганізацый. Ветэраны прынялі ўдзел у мітынгу-рэквіеме, усклалі кветкі і вянк да помніка загінулым на вайне выкладчыкам і студэнтам БДУ, а курсанты ваеннага факультэта прайшлі ўрачыстым маршам.

Працягнулася свята ля будынка рэктарата, дзе былі адноўлены рэаліі ваеннага часу: тут размясціліся легендарныя «ЗІЛы» і салдацкая палявая кухня. Дарэчы, асаблівай папулярнасцю, як заўсёды, карысталася паходная каша. А яшчэ

былі прадстаўлены мініяцюрныя мадэлі ваеннай тэхнікі і тэматычная выстава кніг з фондаў Фундаментальнай бібліятэкі БДУ. «Хітом» свята сталі выступленні аркестра 86-й Ваўкавыскай Чырванасцяжнай Ордэна Аляксандра Неўскага брыгады сувязі і творчых калектываў БДУ.

Зладзілі мерапрыемства ўпраўленні па справах культуры і выхаваўчай работы з моладдзю.

Настасся НАВАСАДАВА

СУСТРЭЧЫ

Штогадовая сустрэча рэктара БДУ акадэміка Сяргея Абламейкі з замежнымі студэнтамі, магістрантамі і аспірантамі адбылася 4 мая.

Гаворка ішла пра гісторыю стварэння Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, міжнароднае супрацоўніцтва, перавагі навучання ў галоўнай ВНУ краіны, якасць адукацыі, тэндэнцыі развіцця.

Напачатку Сяргей Абламейка распавёў замежным студэнтам пра пазіцыі БДУ ў сусветных рэйтынгах. У прыватнасці, па версіі Webometrics Ranking of World Universities, БДУ заняў 843 месца ў свеце і 9 месца сярод ВНУ краін СНД. У 2011 г. БДУ ўвайшоў у групу ВНУ, якія займаюць 501–550 пазіцыі паводле рэйтыngu брытанскага агенцтва QS. У адпаведнасці з данымі аднаго з расійскіх агенцтваў, БДУ ўвогуле знаходзіцца ў трэцім сотні найлепшых універсітэтаў свету. Сяргей Абламейка нагадаў, што ўсяго ў свеце больш за 30 тысяч ВНУ, а значыць, нашы пазіцыі ў гэтых рэйтынгах можна назваць вельмі годнымі. Акрамя таго, Сяргей Уладзіміравіч паведаміў, што ў БДУ сёння навучаецца 2036 студэнтаў-замежнікаў з 47 краін. Большасць маладых

Студэнт філфака Цянь Іцунь даведаўся, што па жаданні ён можа вучыцца ў групе разам з беларускімі студэнтамі

людзей прыехалі вучыцца з Кітая, Туркменістана і Расіі.

Сустрэчы з рэктарам сталі традыцыйнымі і праводзяцца ўжо трэці год. Студэнты іх чакаюць з нецярпеннем, бо гэта ўнікальны шанец задаць свае пытанні кіраўніку ўніверсітэта, выказаць меркаванне наконт жыцця і вучобы, прапанаваць рашэнне надзённых праблем ВНУ.

У гутарцы прынялі ўдзел і кіраў-

нікі факультэтаў, якія таксама падрабязна паведамлялі пра дадатковае вывучэнне дысцыплін, працягненне рэгістрацыі замежным студэнтам, засяленне ў інтэрнаты старшакурснікаў.

Студэнты былі настроены зчыліва і асабліва каверзнымі пытаннямі рэктара БДУ не засыпалі. Так, утвораны два гады таму студэнтамі савет зямляцтваў папрасіў «хоць бы маленькі кабінеткі», на

што Сяргей Абламейка паабяцаў: «Да верасня прыдумаем што-небудзь, памяшканне дадзім». Студэнты цікавіліся, ці могуць нароўні з беларусамі ўдзельнічаць у міжнародных спаборніцтвах ад імя БДУ, а таксама ў праграмах абмену. На што атрымалі адказ: можаце. Акрамя таго, Сяргей Абламейка запэўніў, што для замежных студэнтаў павышэнне платы за навучанне не плануецца.

На сходы рэктар прызнаў, што сёння сітуацыя з інтэрнатамі напружаная, таму што траціна з іх знаходзіцца на капітальным рамонтзе – час прыйшоў. Але выказаў спадзяванне, што паляпшэнне надзею ўжо ў 2013 г., калі будзе здадзены яшчэ адзін інтэрнат у студэнцкім гарадку і ў іншым інтэрнаце завершыцца рамонт.

У канцы Сяргей Уладзіміравіч згадаў пра правядзенне сёлета конкурсу «Mic International БДУ», пераможніцай якога стала Гунча Хатамава з ФМА, прапанаваў праводзіць мерапрыемства штогод і нават падкінуў некалькі цікавых ідэй.

Дзякуем Сяргею Уладзіміравічу за падтрымку, разуменне і апэратыўнае вырашэнне праблем студэнтаў-замежнікаў.

Мухамед ЮМУДАЎ,
старшыня савета
зямляцтваў БДУ

Чытайце
ў нумары:

ГЕРОІ ПРАЦЫ

Працяг нарыса пра вы-
пускнікоў і выкладчыкаў БДУ,
якія былі ўдастоены звання Гер-
оя Сацыялістычнай Працы

Стар. 2

СУТНАСЦЬ
САЦЫАЛЬНАГА
ПАРТНЁРСТВА

У канцы красавіка прайшла
канферэнцыя працоўнага ка-
лектыву БДУ, на якой было раз-
гледжана выкананне ўмоў
калектыўнай дамовы ў 2011 г.

Стар. 3

ГОРАД ВЯЛІКАЙ
АСВЕТНІЦЫ

Прафсаюзныя актывісты за-
варшылі серыю мерапрыемст-
ваў у гонар Еўфрасіні Полацкай
паездкай у цэнтр беларускай
культуры

Стар. 4

На ўкладышы газеты
інфармацыя аб парадку пры-
ёму ў магістратуру і спецы-
яльнасцях магістратуры

Весткі з рэктарата

ДАМОВУ аб працягу супра-
цоўніцтва паміж БДУ і Бял-
градскім універсітэтам (Сербія)
падпісалі акадэмік Сяргей Аб-
ламейка і яго калега прафесар
Бранка Кавачавіч.

Бялградскі ўніверсітэт за-
снаваны ў 1808 г., зараз най-
буйнейшы ўніверсітэт Сербіі.
Навучанне вядзецца на 31 фа-
культэце. У структуру ВНУ ўва-
ходзяць таксама 8 інстытутаў, 2
навукова-даследчыя цэнтры і
бібліятэка. Двухбаковае парт-
нёрства ажыццяўляецца з 2002 г.
Асноўнымі ўдзельнікамі з'яў-
ляюцца філалагічны факультэт
БДУ і філалагічны і дэфектала-
гічны факультэты Бялградскага
ўніверсітэта.

***

ЗАКЛЮЧЕНА пагадненне аб
акадэмічным партнёрстве і аб-
мене паміж БДУ і Універсітэтам
Карла Лінея (Швецыя). Дадзе-
ная ВНУ ўтворана ў 2010 г. пас-
ля зліцця ўніверсітэта ў г. Векшэ
і кальмарскага каледжа.

***

АКАДЭМІКАМ Сяргеем Абла-
мейкам і прафесарам Хасэ Ге-
ральда дэ Соса-малодшым
падпісана пагадненне аб су-
працоўніцтве паміж БДУ і
Універсітэтам г. Бразілія з мэтай
пашырэння экспарту адукацый-
ных паслуг пры садзейнічання
пасольства нашай краіны ў
Федэратыўнай Рэспубліцы Бра-
зілія.

Паводле інфармацыі
прэс-службы БДУ

ГЕРОІ ПРАЦЫ

ЧАСТКА 2

Свята працы – Першамай – дагэтуль у нашага самавітага народа ў асаблівай пашане. У савецкі перыяд адным з самых ганаровых было званне Героя Сацыялістычнай Працы. Выпускнікі і выкладчыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта таксама былі ўдастоены гэтага гонару. Дзякуючы свайму ўкладу ў развіццё навукі і вытворчасці гэтыя людзі назаўжды застануцца ў памяці краіны і яе народа. Нагадаем і сабе і нашчадкам іх імёны.

ДЗІКУН СЯРГЕЙ МІКАЛАЕВІЧ

(1922 – 07.10.1978)

Нарадзіўся ў в. Кнышавічы Светлагорскага р. Гомельскай вобл. у сялянскай сям'і. Скончыў у 1940 г. Поруцкую СШ, паступіў у Ленінградскае авіяцыйна-тэхнічнае вучылішча, пасля заканчэння якога служыў у Савецкай Арміі. Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. Пасля звальнення з шэрагу Савецкай Арміі Сяргей Мікалаевіч вучыўся ў Бабруйскай міжабласнай школе, затым працаваў прапагандыстам Бабруйскага абкама партыі, загадчыкам парткабінета аддзела прапаганды і агітацыі, сакратаром Старобінскага райкама партыі. Пасля заканчэння ў 1953 г. Рэспубліканскай партыйнай школы пры ЦК КПБ С. М. Дзікун працаваў намеснікам дырэктара па палітчастцы, сакратаром партыйнай арганізацыі Бераснёўскай МТС, сакратаром, другім сакратаром Кіраўскага райкама партыі. У 1958 г. скончыў БДУ. У 1961 г. Дзікун выбіраецца першым сакратаром Шклоўскага райкама КПБ. На гэтай пасадзе ён працаваў больш за 17 гадоў. За якаснае кіраванне сельскагаспадарчай вытворчасцю раёна Сяргею Мікалаевічу было прысвоена званне Героя Сацыялістычнай Працы. У 1978 г. узначаліў партыйную камісію пры Магілёўскім абкаме КПБ. С. М. Дзікун прымаў актыўны ўдзел у грамадска-палітычным жыцці, карыстаўся павагай і даверам працоўных.

ДУБОЎСКІ АНАТОЛЬ ІГНАЦЬЕВІЧ

(10.08.1922 – 1996 г.)

Нарадзіўся ў сяле Цёсава цяпер Салігорскага р-на Мінскай вобл. Пасля заканчэння школы працаваў у калгасе бухгалтарам, затым настаўнікам. У лютым 1940 г. прызначаны ў Чырвоную Армію. Ваяваў на Паўднёва-Заходнім, Варонежскім, 1-м Беларускам, 2-м Украінскім франтах. Быў камандзірам узвода процітанкавых ружжаў 42-га кавалерыйскага палка, камандзірам 3-га шабельнага эскадрона 36-га гвардзейскага казацкага кавалерыйскага палка ў складзе 10-й гвардзейскай кавалерыйскай дывізіі. Прымаў удзел у вызваленні Слуцкага раёна і горада Слуцка. За адзнакі ў баях узнагароджаны чатырма баявымі ордэнамі. Пасля дэмабілізацыі скончыў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, а затым і аспірантуру. З 1950 па 1974 г. – старшыня калгаса імя У. П. Чкалава ў Салігорскім раёне. Указам

Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 8 красавіка 1971 г. за поспехі ў выкананні заданняў пяцігадовага плана і дасягненне выдатных вынікаў у развіцці сельскагаспадарчай вытворчасці Дубоўскаму Анатолю Ігнацьевічу прысвоена званне Героя Сацыялістычнай Працы з уручэннем ордэна Леніна і залатога медаля «Сerp і Молат». У 1971 г. абараніў дысертцыю на суісканне вучонай ступені кандыдата эканамічных навук. З 1974 па 1985 гг. – першы сакратар Салігорскага раённага камітэта КПСС. Жыў у Салігорску. Узнагароджаны ордэнамі Леніна (1971), Айчыннай вайны 1-й (1985) і 2-й (1944) ступені, Аляксандра Неўскага (1944), двума ордэнамі Чырвонай Зоркі (1943, 1945), медалямі. Ганаровы грамадзянін горада Слуцка (1982).

ЯРУГІН МІКАЛАЙ ПАЎЛАВІЧ

(14.05.1907 – 02.02.1990)

Нарадзіўся ў в. Вялікакняжская, цяпер г. Пралетарск Растоўскай вобл. (Расія). Акадэмік АН БССР (1956), доктар фізіка-матэматычных навук (1943), прафесар (1944), Герой Сацыялістычнай Працы (1969), заслужаны дзеяч навукі БССР (1967), удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. Скончыўшы вучобу на фізіка-матэматычным факультэце Ленінградскага дзяржаўнага ўніверсітэта, М. П. Яругін выкладаў у Ленінградскім металургічным інстытуце і ў Ленінградскім інстытуце кінаінжынераў. З 1935 па 1941 гг. – дацэнт ЛДУ, а з 1939 па 1941 гг. сумяшчаў выкладчыцкую працу з працай у Ленінградскім аддзяленні матэматычнага інстытута імя У. А. Сцяклова АН СССР. У 1937 г. абараніў кандыдацкую дысертцыю. У пасляваенны перыяд Яругін – загадчык кафедры дыферэнцыяльных ураўненняў, дэкан матэматычнага факультэта ЛДУ, дырэктар Ленінградскага аддзялення матэматычнага інстытута імя У. А. Сцяклова АН СССР. У 1956 г. ён абіраецца акадэмікам АН БССР і пераязджае на пастаянную працу ў Беларусь. З 1958 па 1972 гг. Мікалай Паўлавіч узначальваў кафедру дыферэнцыяльных ураўненняў БДУ, з'яўляўся адным са стваральнікаў факультэта прыкладной матэматыкі. Пад яго кіраўніцтвам абаронена некалькі дзясяткаў кандыдацкіх і 9 доктарскіх дысертаций, створана беларуская школа па дыферэнцыяльных ураўненнях, арганізаваны Інстытут матэматыкі АН БССР. Мікалай Паўлавіч – аўтар больш як 150 навуковых прац, у тым ліку 4 манаграфій, і дакументальнай аповесці «Пра тых, хто выстаў». Яму прысуджана Дзяржаўная прэмія СССР (1951). Узнагароджаны ордэнамі Леніна (1969),

Кастрычніцкай Рэвалюцыі (1977), Працоўнага Чырвонага Сцяга (1967), Айчыннай вайны II ступені (1944), «Знак Пашаны» (1950) і рознымі медалямі.

СЕЎЧАНКА АНТОН НІЧЫПАРАВІЧ

(22.02.1903 – 26.09.1978)

Нарадзіўся ў вёсцы Дзяніскавічы Гомельскай вобл. Пасля заканчэння БДУ ў 1931 г. Антон Нічыпаравіч паступіў у аспірантуру Дзяржаўнага аптычнага інстытута ў Ленінградзе. Навуковая дзейнасць А. Н. Сеўчанкі пачалася ў 1932 г. пад кіраўніцтвам акадэміка С. І. Вавілава. У 1953 г. А. Н. Сеўчанка па запрашэнні Акадэміі навук БССР пераязджае на пастаянную працу ў Мінск і абіраецца акадэмікам АН БССР. У 1957 г. Антон Нічыпаравіч прызначаны рэктарам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна. У апошнія гады жыцця Сеўчанка ўклаў шмат сіл і энергіі ў арганізацыю пры БДУ НДІ прыкладных фізічных праблем (цяпер НДІ ПФП імя А. Н. Сеўчанкі) – першай НДІ ў вышэйшай школе краіны. З 1972 г. і да апошніх дзён жыцця Антон Нічыпаравіч – дырэктар гэтага інстытута. Навуковую і педагогічную працу Сеўчанка сумяшчаў з грамадскай дзейнасцю. У якасці дэлегата БССР ён прымаў удзел у працы шэрагу міжнародных арганізацый ААН, у прыватнасці, Міжнароднага агенцтва па атамнай энергіі. А. Н. Сеўчанка – аўтар больш як 250 навуковых і навукова-папулярных прац. Удастоены многіх урадавых прэмій. У 1971 г. – Герой Сацыялістычнай Працы.

СЦЯПАНАЎ БАРЫС ІВАНАВІЧ

(28.4.1913 – 07.12.1987)

Фізік. Акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (1953), доктар фізіка-матэматычных навук (1949), прафесар (1953). Герой Сацыялістычнай Працы (1973). Заслужаны дзеяч навукі БССР (1967). Ганаровы доктар Сегедскага ўніверсітэта (Венгрыя, 1971). Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. Дэпутат Вярхоўнага Савета БССР у 1971–1986 гг. Скончыў Ленінградскі ўніверсітэт (1936). З 1934 г. працуе ў Дзяржаўным аптычным інстытуце ў Ленінградзе. З 1953 г. – у АН БССР, з 1957 г. Барыс Іванавіч – дырэктар Інстытута фізікі і матэматыкі, у 1959–1985 гг. – дырэктар Інстытута фізікі, адначасова ў 1953–1967 гг. загадчык кафедры

Белдзяржуніверсітэта. Аўтар больш як 350 навуковых прац, у тым ліку 9 манаграфій. Узнагароджаны Дзяржаўнай прэміяй СССР 1950 за манаграфію «Ваганні малекул», 1972 г. – за цыкл прац па даследаванні з'явы аптычнай генерацыі ў растворах складаных арганічных злучэнняў і стварэння на іх аснове новага тыпу лазераў з перабудоўваемай частотой выпраменьвання ў шырокім абсягу спектра, 1982 г. – за цыкл прац «Фізічныя асновы дынамічнай галаграфіі і новыя метады пераўтварэння прасторавай структуры светлавых пучкоў». Таксама ўзнагароджаны Дзяржаўнай прэміяй БССР (1976) за распрацоўку метадаў разліку энергетычных і часавых характарыстык цвёрдацельных аптычных квантавых генератараў. Удастоены шматлікіх урадавых узнагарод за працу ў галіне фізічных навук. Яго імем названы Інстытут фізікі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

ФЁДАРАЎ ФЁДАР ІВАНАВІЧ

(19.06.1911 – 13.10.1994)

Нарадзіўся ў вёсцы Турэц Гродзенскай вобл. Пасля заканчэння ў 1931 г. фізіка-матэматычнага аддзялення педагогічнага факультэта БДУ працаваў выкладчыкам педагогічнага тэхнікума ў г. Крычаве. У 1936 г. у Ленінградзе Ф. І. Фёдаравіч абараніў кандыдацкую дысертцыю. У БДУ ён узначаліў кафедру тэарэтычнай фізікі і кіраваў ёю 24 гады (1938–1962). У найбольш цяжкія для ўніверсітэта гады (1943–1950) ён працаваў дэканам фізіка-матэматычнага факультэта. У 1954 г. абараніў доктарскую дысертцыю на тэму «Інварыянтныя метады ў оптыцы анізатропных асяроддзяў» і стаў першым доктарам фізіка-матэматычных навук у краіне. У 1956 г. Ф. І. Фёдаравіч быў абраны членам-карэспандэнтам АН БССР, а ў 1966 г. – акадэмікам АН БССР. З 1962 г. перайшоў на працу ў Акадэмію навук, дзе ўзначаліў лабараторыю тэарэтычнай фізікі, працаваў акадэмікам-сакратаром аддзялення фізіка-матэматычных навук. Ф. І. Фёдаравіч не парываў сувязяў з кафедрай тэарэтычнай фізікі. На працягу шэрагу гадоў ён чытаў спецкурсы студэнтам кафедры і кіраваў навуковай працай студэнтаў і аспірантаў. Фёдар Іванавіч вёў актыўную педагогічную дзейнасць у БДУ, МДУ. Заслугі акадэміка Ф. І. Фёдарова адзначаны рознымі ўрадавымі ўзнагародамі. З 1978 г. – Герой Сацыялістычнай Працы.

Сутнасць сацыяльнага партнёрства

Формай узаемадзеяння рэктарата БДУ і прафсаюзнай арганізацыі супрацоўнікаў стала сацыяльнае партнёрства, якое адлюстравана ў калектыўнай дамоўе. Менавіта гэты дакумент вызначае характар узаемадзеянняў рэктарата і прафкама па вырашэнні фінансавых, кадравых і сацыяльных пытанняў. У канцы красавіка прайшла канферэнцыя працоўнага калектыву БДУ, на якой было разгледжана выкананне ўмоў калектыўнай дамовы ў 2011 г.

Супрацоўнікі БДУ ўхвалілі выкананне ўмоў калектыўнай дамовы ў 2011 годзе.

Для тых, хто дагэтуль не разумее ўсёй важнасці гэтага лакальнага нарматыва, варта дадаць, што калектыўная дамова мае абавязковую сілу для рэктарата як наймальніка і распаўсюджваецца на ўсіх супрацоўнікаў БДУ. Старшыня прафкама БДУ Яўген Туромша звярнуў увагу на тое, што прафсаюз з дапамогай калектыўнай дамовы можа абараніць правы і інтарэсы кожнага супрацоўніка ў сферы аплаты працы, прэміравання і матэрыяльнай дапамогі, занятасці, найму і звальнення, прафесійнай падрыхтоўкі і атэстацыі, рэжыму працы і часу адпачынку, бяспекі і аховы здароўя, сацыяльна-бытавых і іншых праблем. Напрыклад, прадугледжваюцца выпадкі, калі звальненне супрацоўніка магчымае толькі са згоды прафкама. Палажэнні калектыўнай дамовы адпавядаюць Працоўнаму кодэксу РБ.

Праектар па вучэбна-выхавачай рабоце і сацыяльных пытаннях Уладзімір Сувораў гаворыць, што адміністрацыя, якая з'яўляецца сацыяльным партнёрам прафкама, заўсёды выконвае ўсе нарматывы калектыўнай дамовы і ідзе насустрач супрацоўнікам у вырашэнні праблем. Таму іх правы прафсаюзу часта не прыходзіцца абараняць. На яго думку, сёння перад прафкамам у асноўным стаіць задача растлумачэнні правоў. Многія не карыстаюцца наяўнымі магчымацямі з-за няведання. Узяць, напрыклад, юбілейныя даты (40, 50, 60 і 70, а таксама 55 гадоў для жанчын) – кіраўнікі нярэдка прапускаюць шанец, каб прэміраваць падначаленых у сувязі з днём нараджэння. А некаторыя супрацоўнікі не чулі, што могуць на сваё свята атрымаць сацыяльны адпачынак з захаваннем заробтнай платы. А што ўжо казаць пра няшчасныя выпадкі.

Многія ў складаных абставінах саромеюцца, што называецца, «праціць», і ім патрэбны дарадца, які падкажа, як напісаць заяву на матэрыяльную дапамогу. «Гэтая заява не столькі просьба, – падкрэслівае Уладзімір Васільевіч, – колькі рэалізацыя правоў, закладзеных у калектыўнай дамоўе. Таму яна павінна стаць дакументам, у адпаведнасці з якім варта звяртацца дзеянні не толькі рэктарату і прафкаму ўніверсітэта, але і кожнаму супрацоўніку».

На канферэнцыі сярод пытанняў, якія вырашаюцца з дапамогай калектыўнай дамовы, былі названыя: матэрыяльная падтрымка супрацоўнікаў, у тым ліку пенсіянераў, дазвол на адзін вольны працоўны дзень з захаваннем заробку штомесяц жанчынам, якія выходзяць аднаго ці больш дзяцей ва ўзросце да 16 гадоў, дадатковыя выплаты супрацоў-

нікам да гадавіны ўніверсітэта, Новага года, 8 Сакавіка. Згодна з калектыўнай дамовай, на значную матэрыяльную дапамогу маюць права супрацоўнікі, якія самі, ці іх дзеці, набываюць адукацыю ва ўніверсітэце. Праўда, для гэтага важна мець адпаведны стаж працы. Да ўсяго, вылучаецца грашовая падтрымка для адпачынку і г. д.

Вострае пытанне – паляпшэнне жыллёвых умоў супрацоўнікаў. У 2011 г. 110 сем'яў выкладчыкаў і навукоўцаў БДУ пабудавалі кватэры. Сёння ў склад жыллёва-будаўнічага кааператыва ўключаны 25 выкладчыкаў. Пачатак будаўніцтва – красавік 2012 г. Прафкам накіроўваў у Мінгарвыканкам просьбу аб выдзяленні зямельнага ўчастка для будаўніцтва дома для іншых прэтэндэнтаў на жыллё з дзяржаўнай падтрымкай. Аднак у гэтым універсітэце пакуль было адмоўлена. Між тым, чарга

супрацоўнікаў, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, застаецца значнай. На снежань 2011 г. яна складала 615 чалавек, сярод якіх 270 супрацоўнікаў з ліку ПВС, многія з іх з вучонымі ступенямі і званнямі.

Апошнім часам назіраецца тэндэнцыя да паступовага павелічэння заробтнай платы, якую імкнучася захаваць і надалей. Па ўсіх катэгорыях супрацоўнікаў універсітэта (без уліку тых, хто працуе ў юрыдычных структурах) у сакавіку былі налічаны сярэдні заробак у памеры 4 млн 65 тыс. рублёў. Для ПВС ён склаў 5 млн 234 тыс. рублёў і перавысіў мяжу ў 500 долараў. На гэтым фоне значна менш зарабляе вучэбна-дапаможны персанал, а таксама гаспадарча-абслуговы – у сярэднім 2 млн 980 тыс. і 2 млн 713 тыс. рублёў адпаведна.

Выкананне калектыўнай дамовы неаднаразова абмяркоўвалася на сумесных пасяджэннях рэктарата і прэзідыума прафсаюзнага камітэта. Так, на апошнім пасяджэнні ў студзені было вырашана не чакаць павышэння базавай велічыні, а павялічыць матэрыяльную дапамогу ў сувязі з нараджэннем дзіцяці, рэгістрацыяй шлюбу, смерцю блізкага сваяка амаль у тры разы.

Як бачым, калектыўная дамова, якая была заключана паміж прафсаюзным камітэтам супрацоўнікаў і рэктаратам БДУ ў чэрвені 2010 г. на 3 гады, вельмі дзейсны дакумент. Рэктарат і прафкам зацвярджаюць партнёрства, якое гарантуе зладжаныя дзеянні па сацыяльнай абароне супрацоўнікаў. Яўген Туромша на канферэнцыі якраз падкрэсліў, што многія мерапрыемствы ў 2011 г. удалося выканаць дзякуючы добрым узаемаадносінам з рэктаратам.

Ганна ЛАГУН

ДАСЯГНЕННІ

Сярод СМІ і ІТ

Інстытут журналістыкі стаў уладальнікам статускі «Залатая літара» і спецыяльнага дыплама за перамогу ў намінацыі «Партнёрства» на VIII Нацыянальным конкурсе друкаваных СМІ.

Урачыстая цырымонія адбылася ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі 4 мая 2012 г. напярэдадні Дня друку. Усяго сёлета на конкурс было паддзена 250 заявак ад перыядычных выданняў, інфармацыйных агенцтваў і асоб. Заснавальнік конкурсу «Залатая літара» – Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Партнёрскія стасункі Інстытута журналістыкі з Міністэрствам інфармацыі рэалізуюцца ў першую чаргу ў галіне падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі кадраў, а таксама павышэння кваліфікацыі. Пачынаючы з верасня 2008 г. у розных адукацыйных праграмах павышэння кваліфікацыі прынялі ўдзел звыш 2000 чалавек. У 2011 г. Інстытут журналістыкі выступіў арганізатарам семінараў, аўтарскіх курсаў, майстар-класаў з кіраўнікамі рэдакцый газет.

Перамога ў конкурсе «Залатая літара» не адзінае дасягненне Інстытута журналістыкі гэтай вясной. Напрыканцы красавіка ён быў удастоены 4 дыпламаў за распрацоўку і прасоўванне сайтаў на X конкурсе «Інтэрнэт-прэмія міжнароднай спецыялізаванай выставы «ТІВО–2012».

У намінацыі «Для дзяцей і юнацтва» першае і другое месцы занялі сайты дзіцячай газеты «Зорька» www.zorika.by і газеты для падлеткаў «Переходный возраст» www.pvz.by, распрацаваныя ў Інстытуце журналістыкі БДУ.

На другім месцы ў намінацыі «Грамадска-важны праект» апынуўся сайт газеты Беларускага таварыства інвалідаў «Вместе» www.wmeste.by, распрацава-

Дацэнт А. Градзюшка з прызамі «ТІВО–2012»

ны ў вэб-лабараторыі Інстытута журналістыкі БДУ. У намінацыі «Інтэрнэт-рэсурс грамадскай арганізацыі» на трэцім месцы размясціўся сайт газеты армянскай абшчыны Беларусі «Миасин» www.miasin.by. Яго стварэннем і прасоўваннем таксама займаліся нашы спецыялісты.

Дарэчы, у 2011 г. сайт Інстытута журналістыкі БДУ www.journ.bsu.by быў прызнаны найлепшым у намінацыі «Навука і адукацыя», а таксама атрымаў шэраг дыпламаў за распрацоўку і прасоўванне сайтаў.

Усяго на суісканне інтэрнэт-прэміі «ТІВО–2012» у 15 намінацый было паддзена 512 заявак. Сайты ацэньваліся па такіх крытэрыях, як змест, структура і навігацыйныя функцыі, візуальнае афармленне, функцыянальнасць, інтэрактыўнасць. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт ў 2012 г. таксама ўдастоены дыплама першай ступені за новую версію сайта Міністэрства адукацыі нашай краіны, які стаў пераможцам у намінацыі «Сайты дзяржаўных органаў». Яе распрацоўваў цэнтр інфармацыйных тэхналогій БДУ.

Ілья ТРАФІМАЎ

БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКАУ КАФЕДРАУ: біяфізікі, фізічнай інфарматыкі і атамна-малекулярнай фізікі, энергафізікі, ядзернай фізікі; ПРАФЕСАРАУ КАФЕДРАУ: вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі, лазернай фізікі і спектраскапіі, тэарэтычнай фізікі і астрафізікі; ДАЦЭНТАУ КАФЕДРАУ: біяфізікі, вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі, лазернай фізікі і спектраскапіі, агульнай фізікі, тэарэтычнай фізікі і астрафізікі, фізічнай інфарматыкі і атамна-малекулярнай фізікі; СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАУ КАФЕДРАУ: вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі, агульнай фізікі.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: г. Мінск, вул. Бабруйская, 5, а, тэл. 209-54-36.

ІНСТЫТУТ БЕСПЕРАПЫННАЙ АДУКАЦЫІ БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

ЗАГАДЧЫКА КАФЕДРЫ менеджменту турызму і гасціннасці. Неабходная вучоная ступень і (або) званне. Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: г. Мінск, вул. Маскоўская, 15, пакой 31, тэл.: 222-83-16, факс: 222-82-68.

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Уручэнне дыплама ганаровага прафесара БДУ Прэзідэнту Туркменістана Гурбангулы Бердымухамедаву – БелТА, «Беларусь-1», СТБ, 5min.by, tut.by (27.04); «Народная газета», ng.by, «Наступніцкая газета», «СБ-Беларусь сёння», sb.by (28.04); «Вечерний Минск» (03.05); «Знамя юности» (04.05).

Падпісанне дамоў аб супрацоўніцтве паміж БДУ і шведскім універсітэтам імя Карла Лінея – БелаПАН, 21.by (07.05).

Сустрэча рэктара БДУ са студэнтамі-прадстаўнікамі замежных дзяржаў – «Мінск-новости» (03.05); БелаПАН, 21.by, tut.by (04.05).

Дэкані абігурыентаў пра навучанне на факультэтах – «Рэспубліка» (05.05).

Падпісанне дамоў аб супрацоўніцтве з Універсітэтам горада Бразілія – БелаПАН, 21.by (03.05, 04.05); bybanner.com, «Мінск-новости» (04.05).

Міжнародны студэнцкі форум «Святло Вялікай Перамогі» – БелТА, wikidigger.ru; novostimira.com (30.04); zn.by (01.05); «Мінск-новости» (02.05); belarustime.ru (03.05); com-stol.ru (05.05).

Медалі ліцэістаў БДУ на міжнароднай Мендзялееўскай алімпіядзе па хіміі – БелТА, БелаПАН, tut.by (30.04); «Мінск-новости» (02.05).

Пра першакурсніцу ФПМІ БДУ Святлану Комар – «СБ-Беларусь сёння», sb.by (28.04).

Залаты медаль па фізіцы ліцэісткі БДУ Юліі Караноўскай на XIX Міжнароднай канферэнцыі маладых навукоўцаў (ICYS-2012) – БелаПАН (28.04); «Мінск-новости» (30.04).

Міжнародны форум хароў «Папараць-кветка» – Інтэрфакс (17.04); minskby.info; БелТА (27.04); СТБ (02.05); «СБ-Беларусь сёння», 21.by (03.05).

Свята ў гонар Міжнароднага дня астраноміі, арганізаванае абсерваторыяй БДУ – БелТА (26.04); Інтэрфакс, tut.by, prof-press.by (27.04); sb.by, БелаПАН (28.04); open.by (30.04); prof-press.by (04.05).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Купала і Колас збіраюць сяброў...

12 мая адбыўся злёт студэнтаў і выкладчыкаў на малой радзіме Янкі Купалы ў Вязынцы. Менавіта тут нарадзіўся Ясь Луцэвіч, будучы народны паэт Беларусі (1882–1942).

Гэта традыцыя закладзена студэнтамі і выкладчыкамі філалагічнага факультэта яшчэ ў далёкім 1976 г. Яна адраджалася на пачатку XXI ст. і паступова набыла статус агульнаўніверсітэцкай.

Сёлета патрыятычна-асветніцкая акцыя «Вязінка-2012» была прымеркавана да 130-годдзя з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа. Святочны канцэрт распачалі ўдзельнікі хору Gloria Архіафедральнага касцёла імя

Найсвяцейшай Панны Марыі: Маргарыта Дарожка, Юлія Шадзько, Андрэй Лугін і Уладзімір Кацянёў.

На святой для кожнага беларуса купалаўскай зямлі ўсіх віталі вучоны сакратар Музея Янкі Купалы Ала Дражына, рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка, дэкан філалагічнага факультэта прафесар Іван Роўда, старшыня міжнароднага фонду імя Янкі Купалы прафесар Вячаслаў Рагойша.

Сваімі песнямі падымалі настрой магістрантка філфака, салістка ансамбля «Неруш», лаўрэат шматлікіх конкурсаў Дар'я Залеская, выпускніца філфака Маргарыта Грудзінава, фальклорна-этнаграфічны гурт «Багач», студэнты Наталля Ключнік, Ганна Ковель, Уладзіслаў Чыжыкаў, Юлія Смалякова, Юлія Пагосава, а таксама навучэнка юркаледжа Аляксандра Трушаль. Пацешыў публіку паказальным бо-

Студэнты выпрабавалі старажытныя забавы

ем найстарэйшы рыцарскі клуб Беларусі «Ордэн Храма».

Святочны канцэрт быў заверша-

ны ўрачыстай пасадкай дубкоў і ўскладаннем кветак да помніка Янку Купалу. Свята працягнулася на

гары Парнас, дзе ўсіх чакала смачная «Каша ад рэктара», а таксама забавы: «Пенальці дэкану», перацягванне каната, сярэднявечны цір (стральба з лукаў і арбалетаў) і шмат іншага.

У кожнага свой Купала... Для ўдзельнікаў жа акцыі «Вязінка-2012» Купала, а дакладней Купала і Колас, – не толькі Песняры, Прарокі, што сілай свайго паэтычнага таленту вызначаюць шляхі развіцця роднай мовы, літаратуры, культуры, фарміруюць нацыянальную свядомасць, увасабляюць нацыянальную ідэю, але і тыя, хто здольныя нават у дажджлівае надвор'е сабраць у Вязынцы вялікую колькасць людзей, гатовых гадзінамі цытаваць іх вершы, спяваць песні ў іх гонар, зберагчы і аддана пранесці ў гарахы сэрцах да «Вязінкі-2013» думкі пра іх!

Ганна КОВЕЛЬ

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ!

Горад вялікай жанчыны

862 год – першая летапісная згадка Полацка, якому сёлета спаўняецца 1150. Чым не нагода наведаць самы старажытны горад Беларусі? Менавіта так і зрабілі сябры Прафсаюзнай арганізацыі студэнтаў БДУ і ўдзельнікі мерапрыемстваў, прысвечаных Еўфрасінні Полацкай.

Арганізатарамі серыі сустрэч у гонар гэтай вялікай жанчыны сталі кафедра гісторыі беларускай літаратуры філалагічнага факультэта, Фундаментальная бібліятэка і студэнцкі прафсаюз БДУ. Свята прайшло ў чатыры этапы: выстава кніг, конкурс творчых прац, семінар і, вядома, паездка ў родны горад беларускай асветніцы – Полацк, што стала своеасаблівым апагеам усёй кампаніі.

Спачатку шчасліўцы пабывалі на канцэрце арганнай музыкі Нэлі Баравік. І пачулі найлепшыя творы аўтараў класічнай музыкі: Д. Кацыні, І. С. Баха і іншых. Дзейства

разгарнулася ў Сафійскім саборы і працягнулася экскурсіяй. І, вядома, завяршылася фотасесіяй на фоне экспанатаў.

Вандрункі праехаліся па вуліцы, названай у гонар Еўфрасінні Полацкай. А потым выправіліся ў Музей беларускага кнігадрукавання. Іскрынкай яго стала імпрэвізаваная бібліятэка Сімона Полацкага, велізарная, зробленая з цёмнага дубу, з арыгінальным глобусам у цэнтры (на фота).

Далей Полацкі музей традыцыйнага ручнога ткацтва Паазер'я. Здавалася б, што можа быць цікавага? Лён, арнамент, белару-

ская сімволіка і абрады – усё ажыло, стала маляўнічым і цікавым дзякуючы таленавітаму экскурсаводу, якая данесла галоўную думку: «Беларусы – спрадвечна светлыя, добрыя і чыстыя. І мы з вамі такія».

А завяршыла дзень паездка ў Спаса-Еўфрасіннеўскі манастыр. Дзяўчаты апранулі доўгія спадніцы і павязалі хусткі на галаву. Усе прыціхлі і, уважліва выслушаўшы апавядальніцу, прыклалі да мошчэй прападобнай Еўфрасінні.

Так – лепш за ўсіх – прафсаюз адсвяткаваў 1150-годдзе Полацка.

Вераніка ПУСТАВІТ

КАНЦЭРТЫ

Музыка ў палацы

3 2 па 6 мая ўпраўленне па справах культуры БДУ сёмы раз правяло Міжнародны форум студэнцкіх хароў «Папараць-кветка», які пакінуў найлепшы ўражанні.

Сёлета вялі рэй восем харавых калектываў з Беларусі, Расіі, Латвіі, Польшчы і Украіны. Усе яны атрымалі сертыфікаты і дыпломы, якія прысудзіў экспертны савет на чале з мастацкім кіраўніком міжнароднай харавой майстэрні ў Рыміні (Італія) Андрэа Ангеліні.

З прывітальным словам да ўдзельнікаў і гасцей пеўчага форуму звярнуўся рэктар БДУ Сяргей Абламейка. Праграма ўключала конкурсныя канцэрты (духоўнай і свецкай музыкі), майстар-класы з удзелам вядомых сучасных музыкаў і дырыжораў, экскурсіі да гістарычных і культурных помнікаў Беларусі. Завяршылася мерапрыемства гала-канцэртам на сцэне сталічнага КЗ «Верхні горад».

Адной са значных падзей сёлета форуму стаў канцэрт народнай харавой капэлы БДУ, якой нядаўна споўнілася 65 гадоў. Удзельнікі і госці форуму сталі сведкамі незвычайнага музычнага сюрпрызу. Папершае, юбілейны канцэрт капэлы прайшоў з аншлагам і доўжыўся

дзве з паловай гадзіны! Па-другое, яе мастацкія кіраўнікі Вольга і Аляксандр Мінянковы падрыхтавалі адмысловую праграму, у якой прагучалі класічныя і сучасныя творы, аранжыроўкі фальклорнай і джазавай музыкі. А ключавым нумарам стаў твор кампазітара Ірыны Дзянісавай «Дні мае» на словы протаіерэя Андрэя Логвінава, які Вольга і Аляксандр выканалі а cappella. Брава!

Форум паказаў, што харавыя спевы сёння перажываюць рэнесанс. Пацвяджэннем таму і высокі ўзровень конкурснай праграмы, якая прайшла пад адкрытым небам на плошчы палацава-паркавага ансамбля ў Нясвіжы, і поўная гледзельная зала Архіафедральнага касцёла Найсвяцейшай Панны Марыі. Прыемна, што гэты від пеўчага мастацтва стаў зноў запатрабаваны і цікавы публіцы.

Аліна ЮДЗІНА

Вынікі VII Міжнароднага форуму студэнцкіх хароў «Папараць-кветка-2012».

«Найлепшы хор» – хор дзяўчат «Радасць» (Масква, Расія);

«Найлепшы дырыжор» – Аляксей Умной, мужчынскі хор Каральскай дзяржаўнай педагагічнай акадэміі (Петравадск, Расія);

«Найлепшая салістка» – Юлія Саколік, мужчынскі хор Каральскай дзяржаўнай педагагічнай акадэміі (Петравадск, Расія).

Поўныя вынікі глядзіце на www.chorum.bsu.by.

ВЫСТАВЫ

Ёсць што паказаць

3 25 па 28 красавіка ў футбольным манежы праходзіла XVI Міжнародная спецыялізаваная выстава «СМІ ў Беларусі». Свой стэнд прэзентавала і Грамадская інфармацыйная служба студгарадка БДУ.

Глянцавы студэнцкі часопіс UNTime і малатыражныя газеты карысталіся ў наведнікаў папулярнасцю не меншай, чым рэспубліканскія СМІ. Увагу да стэнда ГІС прыцягвала яшчэ і роставая лялька – варона, з якой маглі сфатаграфаватца ўсе ахвотныя.

«Не чакаў, што ў БДУ так шырока развітая інфармацыйная дзейнасць: і малатыражныя газеты ў кожным інтэрнаце і на кожным факультэце, і ўласны глянцавы часопіс, і, як мне ўжо казалі, сту-

дэнцкая відэастудыя. А ідэя з роставымі лялькамі – гэта ўвогуле супер! Дзякуй ГІС за арыгінальны падыход і класныя ідэі!» – падзяліўся ўражаннямі студэнт БДУІР. Самі ж прадстаўнікі ГІС адзначылі: «Прадстаўляць сябе на выставе «СМІ ў Беларусі» вельмі карысна і патрэбна. Тут ёсць магчымасць заявіць пра сябе нароўні з ужо вядомымі ў Беларусі выданнямі. А нам сапраўды ёсць што паказаць і пра што раскажаць. Прадстаўляць ГІС нам весела і цікава».

Р. С. Па выніках працы выставы БДУ быў адзначаны дыпламам «За шырокае інфармаванне навучэнскай моладзі».

Юлія ЛАСІЦКАЯ

Народная харавая капэла БДУ

Парадак прыёму ў магістратуру Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта на 2012 год

Зацверджаны загадам БДУ ад 04.05.2012 г. № 215-ОД

1. Парадак прыёму на другую ступень вышэйшай адукацыі (у магістратуру) БДУ вызначаецца ў адпаведнасці з «Правіламі прыёму асоб для атрымання вышэйшай адукацыі II ступені», зацверджанымі Пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 02.02.2012 г. № 110.

2. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь і іншыя асобы, названыя ў частцы першай пункта 5 Правілаў прыёму, якія паступаюць для атрымання вышэйшай адукацыі другой ступені, падаюць у прыёмную камісію наступныя дакументы:

- заяву на імя рэктара па ўстаноўленай форме (на бланку);
- копіі дыплама аб вышэйшай адукацыі і дадатку да яго або копію дакумента аб адукацыі, які пацвярджае атрыманне грамадзянінам вышэйшай адукацыі, эквівалентнай I ступені вышэйшай адукацыі ў Рэспубліцы Беларусь, з указаннем вывучаных дысцыплін і атрыманых адзнак (балаў) (завяраецца прыёмнай камісіяй);
- выпіску з пратакола пасяджэння савета факультэта ўстановы вышэйшай адукацыі, якая змяшчае рэкамендацыю для навучання на II ступені вышэйшай адукацыі (для тых, хто паступае на адукацыйную праграму вышэйшай адукацыі II ступені, якая фарміруе веды, уменні і навыкі навукова-педагагічнай і навукова-

даследчай працы, у год заканчэння навучання на I ступені вышэйшай адукацыі);

- выпіску (копію) з працоўнай кніжкі – для грамадзян, якія працуюць;
- рэкамендацыю для навучання на II ступені вышэйшай адукацыі, якая можа выдавацца арганізацыяй, зацікаўленай у спецыялістах з паглыбленай падрыхтоўкай (для тых, хто паступае на адукацыйную праграму вышэйшай адукацыі з паглыбленай падрыхтоўкай спецыяліста на навучанне за кошт бюджэту);
- медыцынскую даведку па форме, вызначанай Міністэрствам аховы здароўя;
- 2 фатаграфіі памерам 3x4 см;
- дакумент, які сведчыць асобу (прад'яўляецца асабіста);
- спіс і копіі апублікаваных навуковых прац, апісанняў вынаходстваў, справаздачы пра выкананыя даследаванні і распрацоўкі; дыпламы, якія пацвярджаюць пеерамогі ў рэспубліканскіх і (або) міжнародных алімпіядах (пры наяўнасці).

Замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства, указаныя ў частцы другой пункта 5 Правілаў прыёму, якія ўдзельнічаюць у конкурсе на атрыманне вышэйшай адукацыі II ступені, падаюць у прыёмную камісію дакументы, пералічаныя ў пункце 15 Правілаў прыёму.

3. Тэрміны прыёму дакументаў, узаных у пункце 2 гэтага Парадку прыёму, – з 27 чэрвеня па 5 ліпеня (у ІБМТ БДУ – з 1 чэрвеня па 24 жніўня).

Дакументы прымаюцца на адпаведных факультэтах (у падраздзяленнях БДУ).

4. Уступныя выпрабаванні па дысцыплінах спецыяльнасці праводзяцца 7 ліпеня (у ІБМТ БДУ – 25–30 жніўня).

Форма правядзення ўступных выпрабаванняў – вусны іспыт па ўсіх спецыяльнасцях, акрамя спецыяльнасцяў эканамічнага факультэта, спецыяльнасцяў «Юрыспрудэнцыя», «Правое забеспячэнне публічнай улады» і «Правое рэгуляванне знешнеэканамічнай дзейнасці» юрыдычнага факультэта (тэсціраванне).

Праграмы ўступных выпрабаванняў – на адпаведных факультэтах (у падраздзяленнях).

5. Пераважным правам пры залічэнні на адукацыйную праграму, якая фарміруе веды, уменні і навыкі навукова-педагагічнай і навукова-даследчай працы, карыстаюцца асобы:

- названыя ў частцы першай пункта 28 Правілаў прыёму;
- якія абаранілі дыпломную працу на «дзсяць» або «дзесяць»;
- якія маюць больш высокі сярэдні бал дадатку да дыплама.

Пераважным правам пры залічэнні на адукацыйную праграму з паглыбленай падрыхтоўкай спецыяліста карыстаюцца асобы:

- названыя ў частцы другой пункта 28 Правілаў прыёму;
- якія атрымалі дыплом з адзнакай;
- якія маюць больш высокі бал дадатку да дыплама;
- якія абаранілі дыпломную працу на «дзсяць» або «дзесяць».

6. Тэрміны залічэння на ўсе формы атрымання адукацыі за кошт сродкаў бюджэту – па 10 ліпеня, на платнай аснове – па 17 ліпеня (у ІБМТ БДУ – па 31 жніўня).

Пачатак навучальнага года – 1 верасня.

Спецыяльнасці і навацыйнай дзейнасці

У адпаведнасці з Кодэксам Рэспублікі Беларусь аб адукацыі, які пачаў дзейнічаць з 1 верасня 2011 года, на II ступені вышэйшай адукацыі (магістратура) рэалізуюцца адукацыйная праграма вышэйшай адукацыі II ступені, якая фарміруе веды, уменні і навыкі навукова-педагагічнай і навукова-даследчай працы і забяспечвае атрыманне ступені магістра, і адукацыйная праграма вышэйшай адукацыі II ступені з паглыбленай падрыхтоўкай спецыяліста, якая забяспечвае атрыманне ступені магістра. У БДУ падрыхтоўка магістраў сёння вядзецца па 46 спецыяльнасцях навуковай і педагагічнай дзейнасці, а ў 2012 годзе будзе ажыццяўляцца прыём і па 20 спецыяльнасцях і навацыйнай дзейнасці (з паглыбленай падрыхтоўкай спецыяліста), прычым 19 з іх – новыя.

Код спецыяльнасці магістратуры	Назва спецыяльнасці магістратуры	Ступень
<i>Інавацыйная дзейнасць (з паглыбленай падрыхтоўкай спецыяліста)</i>		
1-19 81 01	Дызайн асяроддзя	Магістр дызайну
1-21 81 03	Філасофія і сацыяльная антрапалогія	Магістр філасофіі
1-23 81 01	Псіхалагічнае кансультаванне і псіхакарэкцыя	Магістр псіхалогіі
1-23 81 04	Сацыяльная псіхалогія	Магістр псіхалогіі
1-23 81 05	Культурная спадчына і турызм	Магістр па культурнай спадчыне і турызме
1-24 81 01	Правое забеспячэнне гаспадарчай дзейнасці	Магістр права
1-24 81 02	Правое забеспячэнне публічнай улады	Магістр права
1-24 81 03	Правое рэгуляванне знешнеэканамічнай дзейнасці	Магістр права
1-25 81 04	Фінансы і крэдыт	Магістр эканомікі
1-26 81 01	Бізнес-адміністраванне	Магістр бізнес-адміністравання
1-26 81 02	Інавацыйны менеджмент	Магістр кіравання
1-26 81 03	Кіраванне нерухомасцю	Магістр кіравання
1-26 81 04	Кіраванне лагістычнымі сістэмамі	Магістр лагістыкі
1-26 81 09	Тэхналогіі кіравання персаналам	Магістр кіравання
1-26 81 10	Кіраванне дакументамі і архіўная справа	Магістр кіравання
1-31 81 01	Фізіка кандэнсаванага стану	Магістр фізікі
1-31 81 02	Фатоніка	Магістр фізікі
1-31 81 05	Квантавая радыёфізіка і лазерныя тэхналогіі	Магістр квантавай радыёфізікі і лазерных тэхналогій
1-86 81 01	Рэабіліталогія	Магістр рэабіліталогіі
1-89 81 02	Інавацыйны менеджмент у сферы турызму	Магістр турызму

Пэралік спецыяльнасцяў і ўступных выпрабаванняў II ступені вышэйшай адукацыі (магістратуры) БДУ на 2012 год

Факультэты (падроздзяленні), спецыяльнасці	Дысцыпліны ўступных выпрабаванняў	Адрасы факультэтаў для прыёму дакументаў, тэлефоны для даведак	Філалагічны факультэт		Вул. К. Маркса, 31, к. 57 Тэл. 222-35-82		
Механіка-матэматычны факультэт		Пр. Незалежнасці, 4, к. 427 Тэл. 209-52-49	Тэорыя і методыка навучання і выхавання*	Методыка выкладання рускай (беларускай) мовы, у тым ліку як замежнай, або рускай (беларускай) літаратуры			
Матэматыка*	Матэматыка		Славянскія мовы	Балгарская (польская, украінская, чэшская, сербская) мова			
Механіка	Механіка			Германскія мовы		Англійская (нямецкая) мова	
Факультэт прыкладной матэматыкі і інфарматыкі		Раманскія мовы		Французская (італьянская) мова			
Прыкладная матэматыка і інфарматыка	Прыкладная матэматыка і інфарматыка	Пр. Незалежнасці, 4, к. 515 Тэл. 209-53-97	Тэорыя мовы	Агульнае мовазнаўства			
Матэматычнае і праграмнае забеспячэнне інфармацыйнай бяспекі	Камп'ютарная бяспека, прыкладная матэматыка і інфарматыка		Прыкладная і матэматычная лінгвістыка	Камп'ютарная лінгвістыка			
Факультэт радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій			Літаратура народаў краін замежжа	Гісторыя англійскай (нямецкай, французскай, італьянскай, кітайскай, балгарскай, польскай, чэшскай, сербскай) літаратуры		Літаратуразнаўства*	Гісторыя рускай (беларускай) літаратуры або тэорыя літаратуры
Радыёфізіка	Радыёфізіка						
Фізічная электроніка	Фізічная электроніка						
Метады і сістэмы абароны інфармацыі, інфармацыйная бяспека	Камп'ютарная бяспека						
Апаратнае і праграмна- тэхнічнае забеспячэнне інфармацыйнай бяспекі							
Квантавая радыёфізіка і лазерныя тэхналогіі	Радыёфізіка	Літаратуразнаўства*	Руская (беларуская) мова				
Фізічны факультэт		Вул. Бабруйская, 5, к. 328 Тэл. 209-51-15	Факультэт міжнародных адносін		Вул. Акадэмічная, 25, к. 307 Тэл. 284-00-17		
Фізіка	Фізіка		Тэорыя мовы	Мовазнаўства			
Фізіка кандэнсаванага стану	Фізіка		Гісторыя міжнародных адносін і знешняй палітыкі	Гісторыя міжнародных адносін і знешняй палітыкі			
Фатоніка	Фізіка		Юрыспрудэнцыя	Міжнароднае публічнае права, міжнароднае прыватнае права			
Хімічны факультэт		Вул. Ленінградская, 14, к. 209, 217 Тэл. 209-55-44	Сусветная эканоміка	Сусветная эканоміка		Вул. Курчатава, 5, к. 409 Тэл. 209-59-11	
Хімія	Хімія		Кіраванне ў сацыяльных і эканамічных сістэмах	Асновы мытнай справы, мытнае права, міжнароднае супрацоўніцтва ў сферы мытнай справы; эканоміка турызму, менеджмент і маркетынг у турызме			
Біялагічны факультэт			Вул. Курчатава, 10, к. 203 Тэл. 209-59-02	Інавацыйны менеджмент у сферы турызму	Стратэгічны менеджмент і маркетынг у турызме		
Біялогія	Біялогія						
Геаграфічны факультэт		Вул. Ленінградская, 16, к. 223 Тэл. 209-52-57					Гісторыя англійскай мовы
Геаграфія	Геаграфія						
Геаэкалогія	Геаэкалогія						
Эканамічны факультэт		Вул. К. Маркса, 31, к. 65 Тэл. 327-60-25	Псіхалогія	Кіраванне ў сацыяльнай сферы	Псіхалогія		
Эканамічная тэорыя	Эканамічная тэорыя						
Фінансы, грашовае абарачэнне і крэдыт*	Фінансы і крэдыт						
Эканоміка і кіраванне народнай гаспадаркай*	Менеджмент						
Матэматычныя і інструментальныя метады эканомікі	Эканоміка						
Факультэт філасофіі і сацыяльных навук		Вул. Кальварыйская, 9, к. 521 Тэл. 259-74-04	Факультэт журналістыкі Інстытута журналістыкі		Вул. Кальварыйская, 9, к. 402 Тэл. 259-74-00		
Філасофія	Філасофія		Журналістыка	Журналістыка			
Псіхалогія	Псіхалогія		Кафедра педагогікі і праблем развіцця адукацыі		Пр. Незалежнасці, 4, к. 316 Тэл. 209-52-66		
Сацыялогія	Сацыялогія		Агульная педагогіка, гісторыя педагогікі і адукацыі	Педагогіка			
Філасофія і сацыяльная антрапалогія	Філасофія	Цэнтр праблем развіцця адукацыі		Вул. Маскоўская, 15, к. 719 Тэл. 209-59-65			
Гістарычны факультэт		Агульная педагогіка, гісторыя педагогікі і адукацыі	Педагогіка				
Мастацтвазнаўства	Тэорыя і гісторыя мастацтва	Інстытут тэалогіі імя святых Мяфодзія і Кірылы БДУ		Пр. Незалежнасці, 24, к. 202 Тэл. 327-63-67			
Усеагульная гісторыя	Усеагульная гісторыя	Рэлігіязнаўства, філасофская антрапалогія, філасофія культуры	Рэлігійная філасофія і гісторыя рэлігій				
Айчынная гісторыя	Гісторыя Беларусі	Дзяржаўны інстытут кіравання і сацыяльных тэхналогій БДУ		Вул. Батанічная, 15, к. 302 Тэл. 245-17-22			
Археалогія	Археалогія	Мастацтвазнаўства**	Тэорыя і гісторыя мастацтва і дызайну				
Этнаграфія, этналогія і антрапалогія	Этнаграфія і этналогія Беларусі	Псіхалогія**	Псіхалогія				
Гістарыяграфія, крыніцазнаўства і метады гістарычнага даследавання	Гістарыяграфія, крыніцазнаўства і метады гістарычнага даследавання	Юрыспрудэнцыя**	Агульная тэорыя права				
Музеязнаўства, кансервацыя і рэстаўрацыя гісторыка-культурных аб'ектаў	Гісторыя, тэорыя і методыка музейнай справы	Кіраванне ў сацыяльных і эканамічных сістэмах**	Эканамічная тэорыя				
Дакументалістыка, дакументазнаўства, архівазнаўства	Архівазнаўства і дакументазнаўства	Дызайн асяроддзя**	Тэорыя і гісторыя мастацтва і дызайну				
Культурная спадчына і турызм*	Культурная спадчына і турызм	Сацыяльная псіхалогія**	Псіхалогія	Вул. Ленінградская, 8, к. 211 Тэл. 209-55-72			
Кіраванне дакументамі і архіўная справа*	Архівазнаўства і дакументазнаўства	Правое забеспячэнне гаспадарчай дзейнасці**	Агульная тэорыя права				
Юрыдычны факультэт		Фінансы і крэдыт**	Фінансы і фінансавы менеджмент				
Паліталогія	Паліталогія	Кіраванне нерухомасцю**	Тэарэтычныя асновы менеджменту				
Юрыспрудэнцыя	Агульная тэорыя права, канстытуцыйнае права, грамадзянскае права, крымінальнае права	Тэхналогіі кіравання персаналам**	Менеджмент				
Правое забеспячэнне публічнай улады	Агульная тэорыя права, канстытуцыйнае права, грамадзянскае права, крымінальнае права	Рэабіліталогія**	Рэабіліталогія				
Правое рэгуляванне знешнеэканамічнай дзеянасці	Агульная тэорыя права, канстытуцыйнае права, грамадзянскае права, крымінальнае права	Інстытут бізнесу і менеджменту тэхналогій БДУ		Вул. Кастрычніцкая, 4, к. 207 Тэл. 210-41-06, 210-41-16			
Юрыспрудэнцыя		Бізнес-адміністраванне***	Менеджмент				
Правое забеспячэнне публічнай улады	Агульная тэорыя права, канстытуцыйнае права, грамадзянскае права, крымінальнае права	Інавацыйны менеджмент***	Інавацыйны менеджмент				
Юрыспрудэнцыя		Кіраванне лагістычнымі сістэмамі***	Лагістыка				

Заўвага: курсівам вылучаны спецыяльнасці з паглыбленай падрыхтоўкай спецыяліста

* Дзённая і завочная формы атрымання адукацыі

** Толькі завочная форма атрымання адукацыі (платная)

*** Толькі вочная (вячэрняя) форма атрымання адукацыі (платная)

Тэрмін навучання: дзённая форма – 1 год, завочная – 1,5 года, вясэрняя – 1,5-2 гады